

چکیده

مقدمه: داده‌های فوریت‌های پزشکی برای تصمیم‌گیری، ارائه درمان و ارتقاء کیفیت مراقبت از بیمار مهم هستند. همچنین، تعیین عملکرد واقعی این حوزه وابسته به محاسبه شاخص‌های کلیدی عملکرد است. از اینرو داده‌ها باید از کیفیت بالایی برخوردار باشند. لذا هدف از مطالعه حاضر ارزیابی کیفیت داده در فوریت‌های پزشکی و تعیین عوامل موثر بر کیفیت داده در این حوزه بود.

روش پژوهش: این مطالعه از نوع پژوهش‌های کاربردی بود که به روش ترکیبی (کیفی و کمی) در سه مرحله انجام شد. مرحله اول یک مطالعه کیفی بود و با هدف شناسایی وضعیت موجود مدیریت اطلاعات سلامت و عوامل موثر بر کیفیت داده در حوزه فوریت‌های پزشکی انجام شد. در این مرحله مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته با افراد کلیدی این حوزه انجام شد. افراد کلیدی شامل روسا و معاونین و کارشناسان مرکز مدیریت حوادث و اورژانس کشور مستقر در وزارت بهداشت و معاونت درمان سه دانشگاه علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران، پزشکان و پرستاران بخش اورژانس سه بیمارستان منتخب و کارشناسان و تکنسین‌های فوریت‌های پزشکی بودند. مرحله دوم یک مطالعه کمی از نوع پیمایشی بود که با استفاده از پرسشنامه، کیفیت داده از دیدگاه شاغلین این حوزه بررسی شد و مرحله سوم یک مطالعه کمی مشاهده‌ای بود که در آن با استفاده از چک لیست ارزیابی کیفیت داده ابعاد کامل بودن، صحیح بودن و به موقع بودن داده در فوریت‌های پزشکی اندازه‌گیری گردید.

یافته‌ها: نتایج مرحله اول مطالعه در قالب پنج درون مایه دسته‌بندی شد که عبارت بودند از وضعیت مدیریت اطلاعات در حوزه فوریت‌های پزشکی، چالش‌های مستندسازی، عوامل فردی، سازمانی و فنی موثر بر کیفیت داده در مراقبت‌های اورژانس. نتایج مرحله دوم مطالعه نشان داد که کیفیت داده از نظر شاغلین این حوزه در امتیاز بندی بین صفر تا ۱۰ در حد متوسط (۶/۱۷) بود. همچنین، کمترین میانگین مربوط به سطح وزارت بهداشت (۵/۳۶) و بیشترین میانگین مربوط به سطح مراقبت پیش بیمارستانی (۷/۵۴) بود. نتایج مرحله سوم مطالعه هم نشان داد که از نظر کامل بودن، ثبت داده‌های جمعیت شناختی از وضعیت مطلوب‌تری نسبت به داده‌های بالینی برخوردار بود. با این حال، ۶۰/۷ درصد داده‌های بالینی زیر ۸۰ درصد ثبت شده بودند. در این مطالعه، ۹۱ درصد داده‌های جمعیت شناختی و ۹۰ درصد داده‌های بالینی از صحت لازم برخوردار بودند. از نظر به موقع بودن، فاصله زمانی ثبت داده از زمان دستور کتبی پزشک تا زمان اخذ نتایج، برای خدمات تصویربرداری $57/9 \pm 54/3$ و برای آزمایش‌ها $78/6 \pm 144$ دقیقه بود.

نتیجه‌گیری: درک انواع مشکلات داده در پرونده فوریت‌های پزشکی به مدیران و سیاست‌گذاران کمک می‌کند تا بتوانند از روش‌های مدیریتی مناسب برای اندازه‌گیری عملکرد واقعی، ارتقاء تصمیم‌گیری و کیفیت مراقبت از بیمار استفاده کنند. نتایج این پژوهش نشان داد که مستندسازی در این حوزه با چالش‌های فردی، سازمانی، فنی مواجه بود و داده‌های فوریت‌های پزشکی از کیفیت مطلوبی برخوردار نبودند. از اینرو، برای تضمین کیفیت مراقبت، کیفیت داده‌ها نیز باید ارتقاء داده شود. ضروری است که سیاست‌گذاران، مدیران و ارائه‌کنندگان مراقبت آگاهی کامل از کیفیت داده‌های تولید شده در این حوزه داشته باشند و با اعمال استراتژی‌های لازم نسبت به توسعه کیفیت داده اقدام نمایند.

کلمات کلیدی: کیفیت داده، ارزیابی، بخش اورژانس، خدمات پزشکی اورژانس پیش بیمارستانی